

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

โครงการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร [online] 2002. Available from:

<http://www.nso.go.th/thai/stat/work-pop/llfs.html>[2002,Nov 10]

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. แผนกลยุทธ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549).
กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและแผน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

จีดีพี ไตรมาส 2/45 แบ่งแยกตามด้านการผลิตและด้านการใช้จ่าย[online] 2002. Available from:

<http://www.nesdb.go.th/main-menu/marco/qgdp-data/Q2-2002/index.html>[2002, Nov 16]

จำนวนประชากร จำแนกตามสถานภาพแรงงานทั่วราชอาณาจักร พ.ศ. 2542 – 2543 [online] 2002.

Available from: <http://www.nso.go.th/thai/stat/work-pop/tab1.html>[2002, Nov 10]

จำนวนและร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาระดับกลางและระดับสูง จำแนกตามภาวะการทำงานปี 39 - 43
[online] 2002. Available from: <http://www.nso.go.th/thai/stat/work-h/tab4.html>[2002, Nov 10]

ณรงค์วิทย์ แสทนทอง. การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่ ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: เอช
อาร์ เซ็นเตอร์, 2544.

ทบวงมหาวิทยาลัย. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544). กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2540.

ทบวงมหาวิทยาลัย. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2540 – 2544). กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2543.

ธงชัย สันติวงษ์. การวางแผนเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2540.

ธงชัย สันติวงษ์. 15 กลยุทธ์สุดเยี่ยม : กรณีศึกษากลยุทธ์ทางธุรกิจของไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2535.

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, สุนทร บุญญาธิการ และแสงสันต์ พานิช. มหาวิทยาลัยชินวัตร : ปรัชญาและแนว
คิดสู่วิถีใหม่ทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: รักษ์การพิมพ์, 2544.

นงราม เศรษฐพานิช. การปฏิรูประบบประมาณการศึกษไทย (อค์สำเนา). สำนักงานคณะกรรมการการ
ศึกษาแห่งชาติ, 2540.

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2545 [online] 2002. Available from: <http://www.nso.go.th>[2002, Nov 16]

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยทักษิณ พ.ศ. 2539

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. 2533

- ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์. การบริหารจัดการอุดมศึกษา หลักการและแนวทางการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หลักการและแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในการปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล. กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549). กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. แผนพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549). กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2544.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. แผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล (พ.ศ. 2545 – 2549). กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยมหิดล, 2544.
- มหาวิทยาลัยสยาม. แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสยาม (พ.ศ. 2544 – 2547). กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายแผนและงบประมาณ มหาวิทยาลัยสยาม, 2544.
- มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. แผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (พ.ศ. 2545 – 2549). กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2544.
- มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. แผนพัฒนามหาวิทยาลัย 5 ปี (พ.ศ. 2545 – 2549). กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2544.
- มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์. รายงานการประเมินตนเอง พ.ศ. 2544. กรุงเทพมหานคร: สำนักอธิการบดี มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์, 2544.
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. แผนกลยุทธ์พัฒนาสถาบันระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2545 – 2549). กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2544.
- ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามภาวะการทำงานและระดับการศึกษา พ.ศ. 2541 – 2543 [online] 2002. Available from: <http://www.nso.go.th/thai/stat/work-h/tab1.html> [2002, Nov 10]

ภาษาอังกฤษ

Kaplan, Robert S. & Norton, David P. The Balanced Scorecard. Translating Strategy into Action. USA.: The President and Follow of Harvard College, 1996.

Ross, Stephen A. & Westerfield, Randolph. W. & Jaffe, Jeffery F. Corporate Finance. Boston: Richard D. Irwin Inc, 1993.

Tantanadaecha, Suchart. A Cost Analysis Model for Universities in Thailand : A Case Study of Chulalongkorn University. A Dissertation for Doctoral Degree, New York State University, 1993

The National budget, Education sector budget, in comparison to the budget of Ministry of University Affair in fiscal year 2001 [online]. 2001. Available From : <http://www.mua.go.th/data/%A2%EG%CD%C1%Dg%C5%CA%D2%C3%CA%Bg%EO%B7%C8%EO%E5%E8%C1%EO>[2002, Nov16]

Webster' s Encyclopedia. Anabridged Dictionary New York : Gramery Books, 1998.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

ผู้บริหาร / ผู้ปฏิบัติการด้านการเงิน
เกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารการเงิน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

ชื่อ _____ เพศ _____ อายุ _____

ตำแหน่ง _____

หน่วยงาน _____

หน้าที่ความรับผิดชอบ _____

ประวัติการศึกษา _____

ประสบการณ์การทำงาน

ด้านการเงิน _____ ปี

ด้านอื่นๆ _____ ปี ระบุ _____

ข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัย

ชื่อมหาวิทยาลัย _____

ประเภทของมหาวิทยาลัย _____

ระยะเวลาก่อตั้ง _____

จำนวนคณะวิชา _____

จำนวนนิสิตนักศึกษา _____

ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อม

จุดแข็งของมหาวิทยาลัย _____

จุดอ่อนของมหาวิทยาลัย _____

โอกาสของมหาวิทยาลัย _____

อุปสรรคของมหาวิทยาลัย _____

ข้อมูลด้านวิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ _____

พันธกิจ _____

เป้าหมาย / ทิศทางของมหาวิทยาลัย

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านการบริหารการเงินในการปฏิบัติงานด้านการบริหารการเงิน
ลักษณะงานที่รับผิดชอบ

โครงสร้างองค์กร / หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ผู้บังคับบัญชา / จำนวนผู้ปฏิบัติงาน

กระบวนการบริหารงาน

การวางแผน _____

การสั่งการ _____

การตัดสินใจ _____

การควบคุม _____

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารการเงิน

ปัญหาที่ประสบในการปฏิบัติงาน

สาเหตุของปัญหา

แนวทางการแก้ไข / ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารการเงิน

กลยุทธ์ด้านการวางแผนการเงินสำหรับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

- มหาวิทยาลัยสมบูรณแบบ _____

- มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง _____

- มหาวิทยาลัยเพื่อการวิจัย _____

กระบวนการ / เทคนิคที่ใช้ (เช่น งบประมาณแบบ PPBS , Zero – Base , งบกระแสเงินสด , การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน , ค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ฯลฯ)

กลยุทธ์ด้านการระดมทรัพยากรทางการเงินสำหรับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

- มหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ _____

- มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง _____

- มหาวิทยาลัยเพื่อการวิจัย _____

กระบวนการ / เทคนิคที่ใช้ (เช่น Endowment Fund , ศูนย์กำไร (Profit Center) หน่วยงานสนับสนุนด้านรายได้ (Auxiliary Enterprise) ฯลฯ)

กลยุทธ์ด้านการจัดสรรทรัพยากรการเงินสำหรับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

- มหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ _____

- มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง

- มหาวิทยาลัยเพื่อการวิจัย

กระบวนการ / เทคนิคที่ใช้ (เช่น Cost & Benefit Analysis, Activity Based Costing (ABC) ฯลฯ)

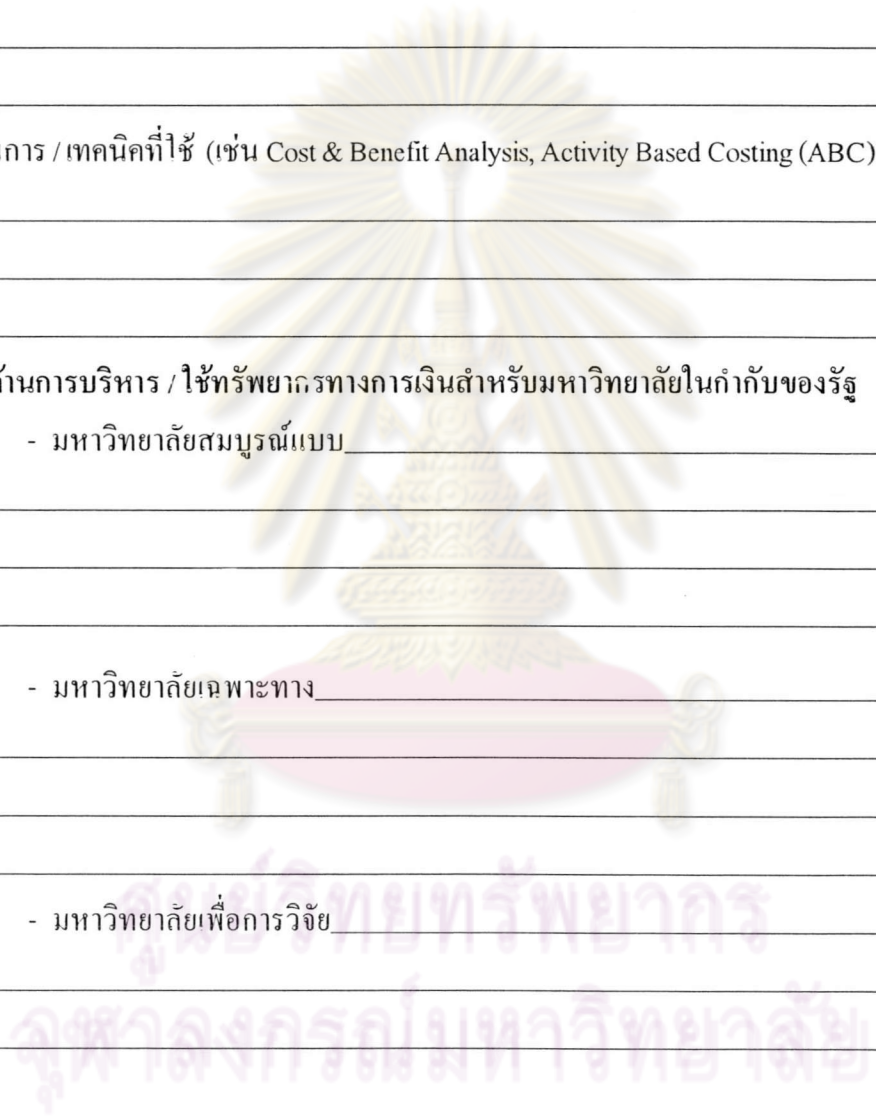
กลยุทธ์ด้านการบริหาร / ใช้ทรัพยากรทางการเงินสำหรับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

- มหาวิทยาลัยสมบูรณแบบ

- มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง

- มหาวิทยาลัยเพื่อการวิจัย

กระบวนการ / เทคนิคที่ใช้ (เช่น Balanced Scorecard, Benchmarking, TQM ฯลฯ)

ภาคผนวก ข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

เพื่อประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ
กลยุทธ์การบริหารการเงินสำหรับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

ความเป็นมา : กลยุทธ์การบริหารการเงินสำหรับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากหลักการอุดมศึกษา หลักการของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หลักการบริหารการเงินภาครัฐและภาคธุรกิจ และแนวคิดเชิงกลยุทธ์ด้านการบริหารการเงิน ทั้งของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารอ้างอิง จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและการวางแผนจากสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นของรัฐ ในกำกับของรัฐ และเอกชน รวมถึงการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) เพื่อร่วมกันพิจารณากำหนดกลยุทธ์ดังกล่าว

- วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารการเงินสำหรับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
2. เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเป็นไปได้ในการนำกลยุทธ์การบริหารการเงินที่กำหนดขึ้นไปใช้กับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

ประโยชน์จากการประเมิน : ผู้วิจัยจะนำผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิไปประมวลเพื่อปรับแก้กลยุทธ์การบริหารการเงินสำหรับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่จะใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานด้านการเงินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักของมหาวิทยาลัย

เกณฑ์การประเมิน	ความเหมาะสม	ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ
	5 = มากที่สุด	5 = มากที่สุด
	4 = มาก	4 = มาก
	3 = ปานกลาง	3 = ปานกลาง
	2 = น้อย	2 = น้อย
	1 = น้อยที่สุด	1 = น้อยที่สุด

ความอนุเคราะห์ของท่านผู้ทรงคุณวุฒิในครั้งนี้จะก่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่ออุดมศึกษาไทยเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

กลยุทธ์การบริหารการเงินสำหรับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

ชื่อนามสกุล.....

เพศ ชาย หญิง

อายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี
 46 - 55 ปี 56 ปีขึ้นไป

การศึกษา ปริญญาตรี
ปริญญาโท
ปริญญาเอก

ตำแหน่งปัจจุบัน.....

หน่วยงาน/ องค์กร

ประสบการณ์การทำงาน(โปรดระบุตำแหน่ง).....

.....

ส่วนที่ 2 : กลยุทธ์การบริหารการเงินสำหรับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

2.1 กลยุทธ์การวางแผนทางการเงิน

กลยุทธ์	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. การกำหนดแผนการเงินทุกระดับ โดยมุ่งเน้นการวางแผนระยะปานกลาง (Medium Term Expenditure Framework) และแผนระยะยาว (Long Term Expenditure Framework) มากขึ้น										
2. การวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting System : PBBS หรือ Output-oriented Budgeting System)										
3. การกำหนดแผนการเงินที่มีลักษณะเป็นแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Plan) โดยมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง (Specific) และชัดเจนในเชิงปฏิบัติ										
4. การวางแผนแบบธุรกิจ (Business Plan) ที่มุ่งเน้นการแข่งขัน และการมีอิสระในการดำเนินงาน โดยมีรูปแบบการบริหารแบบหน่วยธุรกิจ (Business Unit) หรือศูนย์กำไร (Profit Center)										
5. การกระจายอำนาจในการวางแผนการเงิน (Decentralization) ให้แก่คณะ/หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การวางแผนเป็นไปอย่างสอดคล้องกับความต้องการและแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรของแต่ละคณะ/หน่วยงานให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายอย่างสูงสุด ในขณะที่เดียวกันมีการรวมศูนย์ในการรับจ่ายเงินไว้ที่หน่วยงานส่วนกลาง เพื่อเป็นผู้ควบคุมและตรวจสอบรายการทางการเงิน ให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

กลยุทธ์	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6. การจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาสำหรับ นักศึกษาที่มีฐานะยากจนและขาดแคลนทุนทรัพย์ใน การศึกษา ทั้งในส่วนที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐบาล และในส่วนของมหาวิทยาลัยเอง ซึ่งต่อไปอาจขยาย ผลเป็นการให้กู้ยืมแก่นักศึกษาอื่น ๆ ได้ตามความ เหมาะสม										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลยุทธ์	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6. การพิจารณาปรับค่าธรรมเนียมการศึกษาให้เหมาะสมกับต้นทุนของมหาวิทยาลัย ในขณะที่เดียวกันมีการจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้กับนักศึกษาที่มีฐานะยากจนเป็นการทดแทน เพื่อให้นักศึกษาเหล่านี้สามารถศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษาได้										
7. การบริหารทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยให้เกิดผลประโยชน์ตอบแทน เพื่อนำรายได้ที่ได้รับมาใช้ในกิจการของมหาวิทยาลัย โดยมีการตั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่บริหารทรัพย์สินโดยเฉพาะ										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลยุทธ์	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
บุคลากรที่มีความสามารถสูงก็จะได้รับผลตอบแทนสูง ในขณะที่บุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพก็จะถูกเลิกจ้าง ซึ่งจะช่วยให้มหาวิทยาลัยมีการบริหารงานที่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถแข่งขันได้										
7. การรวมกับมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่นที่มีความเข้มแข็ง (Strengths) ในด้านที่ใกล้เคียงกัน เพื่อให้เกิดการเสริมแรง (Synergy) ระหว่างกัน เพื่อประโยชน์ในการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายด้านการตลาด หรือค่าใช้จ่ายในการผลิตบัณฑิต ฯลฯ หรือด้านที่มหาวิทยาลัยมีความสนใจที่จะดำเนินการต่อไป										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง Scoring แสดงวิธีการคำนวณค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านต่างๆ ในการวิเคราะห์ SPACE Matrix

ปัจจัยต่างๆ	ระดับ					
	1 (-1) ไม่ดีมาก	2 (-2) ไม่ดี	3 (-3) ปานกลาง	4 (-4) ปานกลาง-ดี	5 (-5) ดี	6 (-6) ดีมาก
FS : จุดแข็งทางการเงิน - ผลตอบแทนการลงทุน - ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน / ต้นทุนเงินทุน - ปริมาณเงินทุนที่มี / ได้รับ - กระแสเงินสดและสภาพคล่อง - หนี้สินและการกู้ยืม - การวางแผนทางการเงิน ค่าเฉลี่ย = 3.2		✓	✓	✓		
IS : จุดแข็งของอุตสาหกรรม - ความได้เปรียบด้านภาษี - ความช่วยเหลือจากรัฐบาลด้านเงินทุน - แนวโน้มการเจริญเติบโต - วัฏจักรของอุตสาหกรรม - ความร่วมมือสนับสนุนจากภาคเอกชน ค่าเฉลี่ย = 4.5			✓	✓	✓	✓
CA : ข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน - ภาวะการแข่งขันของมหาวิทยาลัย - การหารายได้ของมหาวิทยาลัย - คุณภาพบุคลากร / อาจารย์ - ความรู้ด้านเทคโนโลยี - ระบบบริหารจัดการ - ด้านกายภาพ (สถานที่, ท่าเรือที่ตั้ง, สภาพแวดล้อม, อุปกรณ์ต่างๆ) ค่าเฉลี่ย = (-3)		✓	✓	✓	✓	
ES : ความมั่นคงของสภาพแวดล้อม - ภาวะเศรษฐกิจของไทย - การเมือง - สภาพสังคม - นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา - แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจ/อัตราเงินเฟ้อ - ความต้องการของตลาดแรงงาน ค่าเฉลี่ย = (-4)			✓	✓	✓	✓

จุดที่เป็นตำแหน่งของกลยุทธ์

$$\begin{aligned} \text{จุดเวกเตอร์บนแกน X} &= \text{CA} + \text{IS} \\ &= -3 + 4.5 = 1.5 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{จุดเวกเตอร์บนแกน Y} &= \text{ES} + \text{FS} \\ &= -4 + 3.2 = -0.8 \end{aligned}$$

ดังนั้น จุดเวกเตอร์ร่วมของแกน X และแกน Y จะตกอยู่ที่ตำแหน่ง (1.5, -0.8) ซึ่งอยู่ในช่วงของกลยุทธ์การแข่งขัน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายรัชพล กาญจนกุล เกิดเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2503 ที่กรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาทฤษฎีบัญชี จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2524 รัฐศาสตร์บัณฑิต สาขารัฐศาสตศาตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2532 นิติศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปีการศึกษา 2535 และศึกษาต่อและสำเร็จการศึกษา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการตลาด จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2527 สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเคหกรรม จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2536 และ Master of Business Administration สาขา Finance จาก University of Central Queensland ประเทศออสเตรเลีย ปีการศึกษา 2537 ระหว่างการศึกษานี้ได้เข้าทำงานที่สำนักงานตรวจสอบบัญชี เอิร์น แอนด์ ยังส์ บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดอร์นครชน จำกัด (มหาชน) และธนาคารออมสิน

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักการลงทุนและสินเชื่อรายใหญ่ ธนาคารออมสิน

ศูนย์วิจัยทรัพย์สิน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย